

Olsztyn, 7 października 2022 r.

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Wydział Finansów i Kontroli
FK-V.431.24.2022

Pan
Łukasz Skrzyszewski
Wójt Gminy Lelkowo

14-521 Lelkowo
Lelkowo 21

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę Gminy Lelkowo przeprowadzono w siedzibie Urzędu Gminy, Lelkowo 21, 14-521 Lelkowo.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli funkcję Wójta Lelkowa pełnił Pan Łukasz Skrzyszewski wybrany na to stanowisko w dniu 21 października 2018 r.

Kontrola przeprowadzona została przez pracownika Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Bożenę Wójcik-Kondracką, Starszego inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnienia nr FK-IV.0030.581.2022 z dnia 29 lipca 2022 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.
Termin kontroli: 8-31 sierpnia 2022 r.

Zakres kontroli:

- › przedmiot kontroli: prawidłowości ustalania należności i wykonania dochodów budżetu państwa,
- › okres objęty kontrolą: 2021 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), w związku z art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.).

[Akta kontroli: 1-11]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

Ustalenia ogólne

1. Na dzień 31 grudnia 2021 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił 6 263 039,33 zł, w tym:
 - w rozdziale 75011 Urzędy wojewódzkie w § 0690 z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat za udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (Dz. U. poz. 2482) – 62,00 zł,
 - w rozdziale 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 6 262 977,33 zł, z tego:
 - § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 1 843 497,40 zł,
 - § 0980 z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu oraz zaliczki alimentacyjnej – 4 419 479,93 zł,o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.).
2. W toku czynności kontrolnych analizie poddano prawidłowość ustalania należności budżetu państwa w 2021 r. Do próby przyjęto kwoty należności z tytułu dochodów budżetu państwa według następującej klasyfikacji budżetowej:
 - rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie § 0690 Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych) – 62,00 zł,
 - rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego:
 - § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych zaliczek alimentacyjnych – 141 720,00 zł,
 - § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 111 600,00 zł.

[Akta kontroli: 12, 17-46]

I. Rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie paragraf 0690 Wpływy z różnych opłat (wpływy z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych)

Kontroli podano prawidłowość naliczenia wysokości należności budżetu państwa wynikających z wniosków o udostępnienie danych osobowych złożonych przez 2 podmioty. Sprawdzono 2 wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL na łączną kwotę 62,00 zł (2 opłaty po 31,00 zł).

Ustalono, że:

- podmioty występujące o informacje składały wnioski zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 czerwca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. poz. 1212),
- w składanych wnioskach wskazywany był rejestr, z którego miała być udzielana informacja oraz zakres żądanych informacji o osobie (w jednym wniosku nie został określony rejestr, w następstwie czego wydano decyzję odmowną udostępnienia danych),
- za udzielenie informacji pobierano stosowną opłatę, a dowód wpłaty był dołączony do wniosku,
- pobierana opłata w kwocie 31,00 zł była zgodna z § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL,
- dane były udzielane po wykazaniu przez wnioskujące podmioty interesu prawnego, co było zgodne z art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. 2019 r., poz. 1397 ze zm.),
- w przypadku powołania się na interes prawny (podstawa uzyskania informacji) do wniosku dołączane były dokumenty potwierdzające jego istnienie,
- w przypadku udzielenia przez podmiot występujący o informacje pełnomocnictwa, do wniosku dołączony był dokument stwierdzający jego udzielenie oraz dowód uiszczenia stosownej opłaty skarbowej.

[Akta kontroli: 13, 21-26]

II. Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego paragraf 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wpływy z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej)

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia wysokości należności budżetu państwa wynikających z decyzji przyznających świadczenia z tytułu zaliczki alimentacyjnej w latach 2006-2007 na osobę uprawnioną. Sprawdzono 27 decyzji na łączną kwotę 141 720,00 zł.

Ustalono, że:

- decyzje o przyznaniu zaliczki alimentacyjnej wystawiane były w oparciu o przepisy:
 - ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.), która obowiązywała do dnia 30 września 2008 r.,
 - ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 922),
 - Kodeksu postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 roku (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.),

- decyzje przyznające świadczenie wystawione były z upoważnienia Wójta Gminy Lelkowo przez Kierownika Referatu Spraw Społecznych zgodnie z zakresem czynności z dnia 26 lipca 2006 r.,
- decyzje wystawiane były na wniosek złożony przez przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej do alimentów (dziecka) za pośrednictwem organu egzekucyjnego (komornika sądowego),
- zaliczkę alimentacyjną stanowiła kwota wypłacona przez organ właściwy wierzyciela osobie, a warunkiem otrzymania zaliczki alimentacyjnej był fakt posiadania uprawnień do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego lub ugody zawartej przed sądem, którego egzekucja była bezskuteczna,
- warunkiem otrzymania zaliczki alimentacyjnej była konieczność uzyskania dochodu na osobę w rodzinie w kwocie nieprzekraczającej 583,00 zł,
- górny limit kwotowy przyznanego świadczenia wynosił 380,00 zł miesięcznie na osobę uprawnioną,
- zaliczka była wypłacana osobom wychowującym samotnie dziecko/dzieci do 18 roku życia, a w przypadku kontynuacji nauki w szkole wyższej do 24 roku życia,
- prawo do zaliczki alimentacyjnej ustalane było maksymalnie na okres 1 roku, tj. od września danego roku do sierpnia roku następnego,
 - od dnia 1 września 2006 roku do dnia 31 sierpnia 2007 roku,
 - od dnia 1 września 2007 roku do dnia 31 sierpnia 2008 roku,
- środki finansowe z zaliczki wypłacane były osobie uprawnionej na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego.

[Akta kontroli: 12, 17-31]

III. Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego paragraf 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia wysokości należności budżetu państwa wynikających z decyzji przyznających świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego na osobę uprawnioną w 2021 r. Sprawdzono 25 decyzji na łączną kwotę 111 600,00 zł.

Ustalono, że:

- decyzje o przyznaniu środków z funduszu alimentacyjnego wystawiane były w oparciu o przepisy:
 - ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - Kodeksu postępowania administracyjnego,
 - rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. poz. 1467),

- decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego wystawione były z upoważnienia Wójta Gminy Lelkowo przez Kierownika Referatu Spraw Społecznych (Upoważnienie nr OSO.11.0052.13.2018 r. z dnia 10 września 2018 r.),
- decyzje wystawiane były na wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składany przez przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej do alimentów (dziecka),
- warunkiem przyznania środków z funduszu alimentacyjnego było zasądzenie alimentów przez sąd albo zawarcie ugody w tej sprawie przed sądem lub mediatorem,
- osoby występujące o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego musiały spełnić następujące kryteria:
 - dochodowe, tj. dochód na członka w rodzinie nie mógł przekraczać kwoty 900,00 zł, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - bezskuteczność egzekucji, tj. brak możliwości wyegzekwowania pełnej należności alimentów w okresie ostatnich 2 miesięcy lub z uwagi na brak możliwości ustalenia miejsca stałego pobytu dłużnika alimentacyjnego,
- limit kwotowy, tj. górny limit kwotowy wypłacanego świadczenia wynosił 500,00 zł miesięcznie na osobę uprawnioną, czyli na dziecko, bądź osobę niepełnosprawną,
- świadczenie z funduszu alimentacyjnego było przydzielane na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego do ukończenia przez nią 18 roku życia, a w przypadku, gdy uczyła się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia (w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo),
- prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalane było maksymalnie na okres 1 roku:
 - od dnia 1 października 2020 roku do dnia 30 września 2021 roku,
 - od dnia 1 października 2021 roku do dnia 30 września 2022 roku,
- środki finansowe z funduszu alimentacyjnego wypłacane były osobie uprawnionej na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego.

[Akta kontroli: 12, 32-46]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze (pkt I-III) ocenia się **pozytywnie**.

IV. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne

1. W toku kontroli ustalono, że na dzień 1 stycznia 2021 r. stan należności wymagalnych (zaległości) związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **4 109 129,76 zł**, natomiast na dzień 31 grudnia 2021 r. – **4 326 184,80 zł**.
2. Stan zaległości z tytułu dochodów budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli:

Paragraf	Tytuł należności	Należności wymagalne do zapłaty na dzień 1.01.2021 r. (zaległości)	Należności wymagalne do zapłaty na dzień 31.12.2021 r. (zaległości)	Kwota zwiększenia należności (zaległości)	Kwota zmniejszenia należności (zaległości)
Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego					
0920	Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od funduszu alimentacyjnego)	1 623 025,18 zł	1 769 663,37 zł	146 638,19 zł	–
0980	Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej)*	2 486 104,58 zł w tym: fundusz alimentacyjny- - 2 220 354,98 zł, zaliczka alimentacyjna - 265 749,60 zł	2 556 521,43 zł w tym: fundusz alimentacyjny- - 2 302 609,26 zł zaliczka alimentacyjna- 253 912,17 zł	82 254,28 zł kwota zwiększenia funduszu alimentacyjnego	11.837,43 zł kwota zmniejszenia zaliczki alimentacyjnej –
Razem:		4 109 129,76 zł	4 326 184,80 zł	228 892,47 zł	11 837,43 zł

*w paragrafie 0980 znajdują się łącznie zaległości z funduszu alimentacyjnego i z zaliczki alimentacyjnej.

3. W kontrolowanym okresie (2021 r.) stan należności wymagalnych (zaległości) w rozdziale 85502:

1. uległ zwiększeniu o kwotę 228 892,47 zł, w tym:
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 146 638,19 zł,
 - w § 0980 z tytułu funduszu alimentacyjnego – 82.254,28 zł,
2. uległ zmniejszeniu o kwotę 11 837,43 zł, w § 0980 z tytułu zaliczki alimentacyjnej.

Zgodnie ze złożonym przez Kierownika Referatu Spraw Społecznych wyjaśnieniem cyt.:
 ” W 2021r. stan należności z tytułu odsetek i świadczeń z funduszu alimentacyjnego uległ zwiększeniu. Organ nie ma wpływu na wzrost należności wymagalnych z tytułu odsetek jak również wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Stale wzrasta stopa %, jak również na wzrost wpłynęło zwiększenie kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego (do kwoty 900 zł), a także w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego możliwość przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego złotówka za złotówką. Wysokość alimentów ustalana jest przez Sądy, natomiast egzekucję zaległości alimentacyjnych prowadzi Komornik, Urząd Skarbowy i Sąd Okręgowy. Organ zobowiązany jest do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 7 września o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, co uczyniono w 2021 r.”.

4. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego – łączna kwota zadłużenia 2 125 925,21 zł, w tym: 1 512 330,73 zł należność główna oraz 613 594,48 zł odsetki.

Stwierdzono, że w 2021 r. Gmina Lelkowo w wyniku podejmowanych działań:

- wypełniła dyspozycję zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny,
- dochodziła należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego poprzez przyłączanie się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3a i 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów –23 wnioski.

Ponadto, w okresie kontrolowanym Gmina Lelkowo podejmowała następujące działania wobec 47 dłużników alimentacyjnych:

- przekazano 27 informacji dłużnikowi i organowi właściwemu dłużnika, zgodnie z art. 27 ust. 7 pkt. 1 i 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- przeprowadzono 18 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy,
- wystąpiono z 16 wnioskami do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, zgodnie z art. 3 ust. 5 ww. ustawy,
- przekazano do organu właściwego wierzyciela 16 informacji o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych, zgodnie z art. 6 ww. ustawy,
- wezwano 34 dłużników na wywiad alimentacyjny, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy,
- skierowano 4 wnioski do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużnika, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- zobowiązano 2 dłużników do zarejestrowania się jako bezrobotni, albo poszukujący pracy, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy,
- wydano 1 decyzję o uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań, zgodnie z art. 5 ust. 3a ww. ustawy,
- przekazano 29 informacji komornikowi z wywiadu alimentacyjnego, zgodnie z art. 6 ww. ustawy.

Ustalono, że w 2021 r. Gmina Lelkowo przekazywała informacje o zobowiązaniach dłużników do następujących biur:

- Biuro Informacji Gospodarczej ERIF,
- Biuro Informacji Gospodarczej Krajowy Rejestr Długów,
- Biuro Informacji Gospodarczej INFOMONITOR.

Zestawienie wyegzekwowanych kwot od dłużników alimentacyjnych w latach 2020-2021:

Rok wypłaty świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	Kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych	% udział
2020	243 372,00 zł	145 062,00 zł	59,60%
2021	183 364,00 zł	139 781,00 zł	76,23%
Razem:	426 736,00 zł	284 843,00 zł	66,75%

W 2021 r. nastąpiło zmniejszenie kwot wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych o 3,64%, tj. o 5 281,00 zł w stosunku do roku poprzedniego.

5. W okresie kontrolowanym na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (śmierć dłużnika) wygaszono należności dłużnikowi alimentacyjnemu na łączną kwotę 2 835,00 zł.

Ponadto, ustalono, że w 2021 r. nie dokonywano:

- odroczenia spłaty,
- umorzenia,
- rozłożenia na raty

należności stanowiących dochody budżetu państwa.

6. Jednostka zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych dokonywała na koniec każdego kwartału 2021 r. przypisu odsetek od nieterminowych płatności.

Wielkość przypisanych odsetek w 2021 r. kształtowała się następująco:

- I kwartał – 51 330,00 zł,
- II kwartał – 44 717,00 zł,
- III kwartał – 61 679,00 zł,
- IV kwartał – 61 531,00 zł.

Ogółem w 2021 r. przypisano 219 257,00 zł odsetek.

[Akta kontroli: 12, 47-82]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

V. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 15/2021 z dnia 10 lutego 2021 r. zaplanował dla Gminy Lelkowo dochody budżetu państwa w wysokości **124 885,00 zł**, które wykonane zostały w łącznej kwocie 111 344,53 zł, co stanowiło **89,16%** planu.
2. Szczegółowe wykonanie dochodów w 2021 r. przez Gminę Lelkowo przedstawiono w poniższej tabeli.

Jednostka wykonująca dochody	Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	
					Kwota	%
Urząd Gminy w Lelkowie	750	75011	0690	0,00 zł	58,90 zł	-
	855	85502	0920	0,00 zł	73 834,03 zł	-
			0980	124 885,00 zł	37 451,60 zł	29,99%
	Razem:			124 885,00 zł	111 344,53 zł	89,16%

3. Ustalono, że w 2021 r. planowane dochody w rozdziale 85502 w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zrealizowane zostały w kwocie 37 451,60 zł.

Zgodnie ze złożonym przez Kierownika Referatu Finansowego wyjaśnieniem niewykonanie planu dochodów w rozdziale 85502 w § 0980 spowodowane było brakiem wpływu na zwiększenie ściągальności należności od dłużników alimentacyjnych z uwagi na przekazanie zaległości do egzekucji komorniczej.

Ponadto, poza planem zastały wykonane dochody:

- w rozdziale 75011 w § 0690 Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych) – 58,90 zł,
- w § 0920 Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od funduszu alimentacyjnego) – 73 834,03 zł.

4. Wysokość odprowadzonych do budżetu państwa dochodów przedstawiono w poniższej tabeli:

Jednostka wykonująca dochody	Rozdział	Paragraf	Tytuł	100% pobranych dochodów	Dochody przekazane do budżetu państwa	%
Urząd Gminy w Lelkowie	75011	0690	Wpływy z różnych opłat (opłaty za udostępnianie danych osobowych)	62,00 zł	58,90 zł	95
	85502	0920	Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od funduszu alimentacyjnego)	73 834,03 zł	73 834,03 zł	100
		0980*	Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej	65 947,44 zł	37 451,60 zł	56,80
Razem:				139 843,47 zł	111 344,53 zł	-

* W paragrafie 0980 ujęte są dochody pobrane z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej łącznie.

Na kwotę dochodów pobranych **65 947,44 zł.** składają się: fundusz alimentacyjny – 45 091,63 zł i zaliczka alimentacyjna – 20 855,81 zł.

Na kwotę dochodów przekazanych – **37 451,60 zł** składają się:

- fundusz alimentacyjny (60% z kwoty 45 091,63 zł pobranych dochodów na fundusz alimentacyjny) – 27 023,70 zł,
- zaliczka alimentacyjna (50% z kwoty 20 855,81 zł pobranych dochodów na zaliczkę alimentacyjną) – 10 427,90 zł.

5. W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2021 r. z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych przekazywane były na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należytym wysokości.

6. Stwierdzone odstępstwa od stanu pożądanego w zakresie należności i dochodów budżetu państwa dotyczyły:
- a. nieterminowego przekazania pobranych dochodów budżetu państwa na rachunek Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w łącznej kwocie 4 124,21 zł, z tego:
- z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 396,44 zł, w tym:
 - kwotę 252,82 zł odprowadzono z opóźnieniem 11 dni powinna zostać przekazana do dnia 25 września 2021 r. została odprowadzona w dniu 1 października 2021 r.,
 - kwotę 143,62 zł odprowadzono z opóźnieniem 11 dni powinna zostać przekazana do dnia 25 listopada 2021 r. została odprowadzona w dniu 6 grudnia 2021 r.,
 - z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 3 727,77 zł, w tym:
 - kwotę 915,24 zł odprowadzono z opóźnieniem 11 dni powinna zostać przekazana do dnia 25 września 2021 r. została odprowadzona w dniu 1 października 2021 r.,
 - kwotę 1 836,96 zł odprowadzono z opóźnieniem 4 dni powinna zostać przekazana do dnia 15 października 2021 r. została odprowadzona w dniu 19 października 2021 r.,
 - kwotę 975,57 zł odprowadzono z opóźnieniem 11 dni powinna zostać przekazana do dnia 25 listopada 2021 r. została odprowadzona w dniu 6 grudnia 2021 r.

Działaniem tym naruszono przepisy art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że " Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:

- 1) 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
- 2) 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca."

Zgodnie ze złożonym przez Kierownika Referatu Spraw Społecznych wyjaśnieniem cyt.: " Wszystkie te przekroczenia terminów wynikają z bardzo ciężkiego okresu, w którym pracownik merytoryczny (...), odpowiedzialna za przygotowanie dochodów do przekazania (dotyczy września i października 2021r.) z natłoku obowiązku nieumyślnie przekroczyła termin, w którym należy przekazać dochody. Wynikło to tylko i wyłącznie z obciążenia pracą w tym okresie – przyjmowanie wniosków na nowy okres świadczeniowy z świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, sprawozdawczością z tym związaną i natłokiem prowadzonych postępowań w tym okresie. Natomiast w przypadku grudnia, pracownik odpowiedzialny za przekazanie dochodów do BP (...), również w natłoku obowiązków związanych z końcem roku, rozliczaniem, sprawozdawczością etc. przeoczyła termin przekazania dochodów.

Przekazanie w późniejszym terminie dochodów było nieumyślne i niezamierzone przez pracowników.”

W toku kontroli, w dniu 23 sierpnia 2022 r., odsetki od przekazanych nieterminowo dochodów w łącznej kwocie 4,21 zł zostały przekazane na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Osoby odpowiedzialne – Kierownik Referatu Spraw Społecznych odpowiedzialna za przygotowanie dochodów do przekazania
Kierownik Referatu Finansowego odpowiedzialna za odprowadzanie dochodów.

- b. błędnego ewidencjonowania operacji związanych realizacją dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej przez Urząd Gminy, tj. na koncie 139 Inne rachunki bankowe bez zastosowania klasyfikacji budżetowej dochodów, zamiast na koncie 130 Rachunek bieżący jednostki.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia. Na koncie 139 prowadzi się w szczególności ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych: czeków potwierdzonych, sum depozytowych, sum na zlecenie, środków obcych na inwestycje. Natomiast do ewidencji zrealizowanych dochodów przez samorządową jednostkę budżetową służy konto 130 Rachunek bieżący jednostki. Ponadto, w myśl przepisów ww. rozporządzenia dla konta 130 powinna być prowadzona ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej (paragrafów) w taki sposób aby możliwe było prawidłowe sporządzenie sprawozdawczości obowiązującej jednostki budżetowe.

Zgodnie ze złożonym przez Skarbnika Gminy wyjaśnieniem cyt.: ” W odniesieniu do stosowania przez Urząd Gminy w Lelkowie konta 139 do księgowania wpłat dotyczących zaliczki alimentacyjnej, funduszu alimentacyjnego oraz należnych odsetek informuję, iż w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Lelkowo konto 139 z analityką 05 jest dedykowane do rachunku bankowego o numerze 96 8313 0009 0043 6027 2000 0040. Jest to rachunek bankowy , na który wpłacane są powyżej wymienione należności zarówno budżetu państwa jak i budżetu gminy.

Konto 139 "Inne rachunki bankowe" służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia.

Rachunek o numerze 96 8313 0009 0043 6027 2000 0040 jest rachunkiem dedykowanym wyłącznie do określonych należności co czyni go rachunkiem specjalnego przeznaczenia co szczegółowo zostało opisane powyżej. We wszelkich objaśnieniach do konta 139

widnieją zapisy, iż w szczególności służy ono do ewidencji obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych : czeków potwierdzonych, sum depozytowych, sum na zlecenie oraz środków obcych na inwestycję. W związku z powyższym słowo w szczególności sugeruje co powinno być księgowane na koncie 139 ale nie tworzy katalogu zamkniętego. Takim słowem byłoby słowo wyłącznie.

W oparciu o tak rozumiany opis konta 139 Urząd Gminy w Lelkowie dokonuje na koncie 139-05 księgowania na podstawie dokumentów bankowych rachunku o numerze 96 8313 0009 0043 6027 2000 0040.”

Osoba odpowiedzialna – Skarbnik Gminy Lelkowo.

[Akta kontroli: 13, 59-60, 79-80, 83-87]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

VI. Sprawozdawczość budżetowa

1. W zakresie objętym kontrolą Gmina Lelkowo sporządzała:
 - kwartalne sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.),
 - kwartalne sprawozdania Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U., poz. 2396).
2. Prawidłowość i rzetelność ww. sprawozdań, tj. zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ oraz łącznego sprawozdania Rb-ZN za cztery kwartały 2021 r. składanych przez Gminę Lelkowo do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniu zbiorczym i łącznym z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych, składanych przez jednostkę podległą, tj. Urząd Gminy w Lelkowie:
 - rozdział 75011 (§ 0690),
 - rozdział 85502 (§ 0920, 0980).Natomiast dane wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej od początku roku do końca IV kwartału 2021 roku porównano z ewidencją księgową Urzędu Gminy w Lelkowie.
3. W wyniku kontroli stwierdzono, że:
 - dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów i łącznym sprawozdaniu Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności były zgodne

z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach, sporządzonych przez jednostki podległe,

- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów, sporządzonym przez Urząd Gminy w Lelkowie były zgodne z ewidencją księgową,
- ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe i zawierały podpisy Skarbnika i Wójta Gminy Lelkowo.

Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania sprawozdań zbiorczych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst i sprawozdań łącznych Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jst zadań zleconych za I, II i III i IV kwartał 2021 r. do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, dysponenta budżetu państwa.

Ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

4. Stwierdzone uchybienia w zakresie sprawozdawczości dotyczyły:

- a. ujęcia, w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego, należności i dochodów z tytułu zwrotu świadczeń wypłaconych z zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego łącznie w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zamiast:
 - należności i dochody z tytułu zwrotu świadczeń wypłaconych z zaliczki alimentacyjnej w § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,
 - należności i dochody z tytułu zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z przepisami rozporządzenia z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Skarbnika Gminy Lelkowo cyt.: „(...) Decyzją FK 15/2021 z dnia 10 lutego 2021 roku Wojewoda Warmińsko-Mazurski ustalił kwoty dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na rok 2021 w podziale na poszczególne miasta i gminy. (...) Załącznik Nr 3 do pisma przedstawiał podział dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań zleconych gminom na 2021 r. W załączniku tym plan dochodów dla Gminy Lelkowo wynosił 124 885,00 zł i był przypisany do działu 855, rozdziału 85502 § 2350.

W wyniku pozyskanej informacji Gmina Lelkowo w celu zastosowania jednolitego kwotowego planu w gminie jak i w budżecie państwa w sprawozdaniach Rb-27ZZ

powyższą kwotę 124 885,00 zł wykazywała jako plan § 0980, który służy do wykazywania wpływów z tytułu zwrotów wpłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W wyniku tego w celu podtrzymania jednolitego planu w paragrafie 0980 wykazywano również wpływy z tytułu zaliczki alimentacyjnej. Jest to od lat stosowany i zwyczajowo przyjęty przez Urząd Gminy w Lelkowie oraz Gminę Lelkowo sposób księgowania i przedstawienia danych w sprawozdaniach Rb-27ZZ.

W wyniku analizy powyższego faktu (...), zarówno Urząd Gminy w Lelkowie jak i Gmina Lelkowo od 01.01.2023 r. będzie stosowała w swoich sprawozdaniach Rb-27ZZ następujący podział § :

- § 0920 – odsetki,
- § 0940 – zaliczka alimentacyjna,
- § 0980 – fundusz alimentacyjny”.

b. błędnego sporządzenia jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego poprzez:

- wypełnienie kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, czym naruszono § 6 ust. 1 pkt 6 instrukcji stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi, że jednostka realizująca zadanie, podlega jednostce samorządu terytorialnego, nie wypełnia kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”,
- wykazanie w kolumnie „Dochody przekazane” wyłącznie dochodów, które zostały przekazane do budżetu państwa, czym naruszono § 6 ust. 1 pkt 4 ww. instrukcji, który stanowi że jednostka realizująca zadanie w kolumnie „Dochody przekazane” wykazuje dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie ze złożonym przez Skarbnika Gminy Lelkowo wyjaśnieniem cyt. „ (...) Sprawozdania Urzędu Gminy w Lelkowie zawierały wypełnione wspomniane powyżej kolumny nr 7 a kolumna nr 8 dochody przekazane była wykazywana w wielkości pomniejszonej o kwoty wykazywane w kolumnie nr 7. Próbą wytłumaczeniem zaistniałego błędu może być jedynie fakt, iż w Gminie Lelkowo tylko Urząd Gminy w Lelkowie sporządza sprawozdanie jednostkowe i były one sporządzane już na poziomie jednostki z danymi wymaganymi na poziomie sprawozdania organu/jst.”.

Osoba odpowiedzialna za uchybienia ujęte w pkt a i b - Wójt Gminy Lelkowo.

[Akta kontroli: 12-14, 88-89]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie** pomimo odstępstw od stanu pożądanego, z uwagi na fakt, że stwierdzone ww. uchybienia nie miały istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanego obszaru.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego, tj.:

- nieterminowe przekazanie 3,7% zrealizowanych dochodów budżetowych,
- błędne ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych z realizacją dochodów budżetu państwa,
- nieprawidłowe sporządzanie sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału

nie miały istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanego obszaru.

Jednakże mając na uwadze powyższą ocenę oraz ustalenia dotyczące przedmiotu kontroli, zalecam podjęcie poniższych działań.

1. Terminowe przekazywanie na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie zrealizowanych dochodów budżetu państwa.
2. Prawidłowe ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych z realizacją dochodów budżetu państwa z tytułu: funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej, tj. na koncie 130 Rachunek bieżący jednostki.
3. Prawidłowe sporządzanie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ, poprzez:
 - ujmowanie należności i dochodów budżetu państwa we właściwych paragrafach źródłowych, tj.:
 - z tytułu funduszu alimentacyjnego w § 0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - z tytułu zaliczki alimentacyjnej w § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,
 - wykazywanie w kolumnach: „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego ” oraz „Dochody przekazane” danych, zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych naruszeń stanu prawnego oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki
Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/